

Fichier 3.

Version bretonne complète normalisée

Hon deputed hag al labour-douar

Tin. — Ne glevan ket komz kalz e vefe graet vat gant hon deputed evidomp-ni er Gambr hag e lec'h all ?

Yeun. — Tra ! Rak n'o deus ket graet nemeur, feiz !

Tin. — Petra o deus graet ta, evel-ato ?

Yeun. — Fidandoustik ! Votet o deus ugent real war an ed eus ar broioù all — evel ma oa graet dija gant hon deputed pa oant republikaned, a re, ma vijent bet chomet, o defe graet an heveleb tra — ha netra ken. Setu holl ar pezh o deus graet hag ar pezh int kapabl da ober. Tud nul !

Tin. — N'eus bet nemet-i da votiñ an dra-se ?

Yeun. — Neuze ta ? N'int ket ken eizh-ugent er Gambr, hag o vont war zigreskiñ bemdez c'hoazh ; rak bremañ, bep tro ma vez dilennadeg nevez en un departamant bennak, e vez anvet ur republikan. Peogwir, ma vijent bet e republikaned moderet enno — Méline, Développe hag ar re-all — al lezen-se ne vije ket bet paseet.

Ar re-mañ eo o deus difennet al lezen hag he votet. Gwir eo kalz re wen, met pa'z eo holl, o deus votet ganto : setu, en ur mod pe unan all, al lezen zo bet graet.

Tin. — Me gave din koulskoude ar re-wen a rafe ho possubl evidomp-ni.

Yeun. — Ya, tanfout ! Prometi o doa graet e raent evidomp an diaoul hag e bevar. Met, kez da bourmen, ur wech anvet, e reont goap ac'hanomp — ha mat a reont, o tigeriñ deomp hon

daoulagad — evit m'ampêchont ac'hanomp da vezañ sod a-walc'h da votiñ evito ur wech all.

Prometi zo un dra, hag ober zo unan all.

Tin. — Ya, gwir eo. Hag evit ar gomisiou, ober a reont un dra bennak ivez ?

Yeun. — Neubeut a dra, Tin ! Neubeut, ma foñ. Evel-se an aotrou de Legge, en ur zisteurel e ziskour war an aotrou Hémon e Brieg, a lavare n'eo ket bet biskoazh manket da vont d'ar gomis e ganton Bleyben. Hag hiziv eo prouet mat penaos an aotrou de Legge — un den comme il faut, war an tu-arall, m'en deus unan ! — en ur ober dek vloaz, klevout a rez, Tin, e dek vloaz, ma foñ, en deus gallet reiñ ur skoed. Met klev 'ta, Tin !

Tin. — Met klevout a ran, Yeun ; petra ez eus ezhomm da grial kement-se evit ur skoed, ken nebeut-all a dra ? Me n'on ket pinvidik, met am eus em c'hod muioc'h evit-se.

Yeun. — Ma ! Ur skoed hepken en deus roet, en e zek vloaz, evit sikour reiñ prijoù d'ar c'hanton Bleyben. Evit ar wech-mañ, sur, an aotrou Caurant en deus da ziwall ! Ma digomzet a viziken gant an aotrou de Legge ! Ker en devo, evel ma ra : reiñ arc'hant en tu-mañ hag en tu-hont, mont e-unan da gemend komis bras ha bihan zo tro-war-dro — d'ar Faou, Kastellin, Bleyben, Landerne, Daoulaz, Lesneven, Brest, hag all, hag all — an aotrou de Legge, gant e skoed a zek vloaz, en devo muioc'h a vuchoù evitañ.

Tin. — Oh ! ne en devo ket. Dont a ra an dud da welet sklaer en o faperioù hag en o c'havier. Evidon-me, zo bet tromplet ganto ha ne vin ket ken. Met petra a c'hellfe de Legge bezañ graet evit ar c'hantonioù all eus an departamant, ma n'eo ket graet ken nebeut evit e hini ?

Yeun. — Oh ! netra, a gredan. Petra a gav dit en dije graet hennezh evit paizanted kantonioù Ponevêt, Rosporden, Brieg, Kemper, Plabenneg hag ar re-all ? Netra tamm ebet. Ha pa gomzan dit eus Plabenneg : enno, an aotrou Chevillotte hag an aotrou Boucher o deus graet ivez figour fall, evel Roussin ha de Legge e Brieg. Tud nul, holl ar re-se, pa vez kontañ d'ober un dra bennak, pe da zisplegañ dimp petra o deus graet. Da brometi dimp avad, n'eus ket par dezho. Met da genderc'hel, n'eus ket falloc'h evito.

Ma oufe an holl dud vat kement-se, pesseurt hini a vije da reiñ e vouez dezho ? Den mat ebet.

Setu perak, Tin, eo ret dimp kaout un tamm deskadurezh — ar pezh a c'houlenn ar republikaned hag ar pezh a spont ar re-wen. Rak en deiz ma vo desket an holl, ne vo ket mui a boan da lakaat an dud da vezañ tied evel hiziv.

Tin. — Kredit 'ran, Yeun, penaos evit an abaden gentañ, tud Kerne a voto c'hoazh gwelloc'h eget ar wech diwezhañ, ha penaos tud Leon ivez a deuio da sikour ac'hanomp da gas ar seurt tud-se d'ar gêr, ha da lakaat en o flas republikaned mat ha douget evit al labourerien-douar.

Yeun. — Ar poz a garan eo, Tin, evit hol mad hor-unan, hag dreist-holl evit mad hor bro gaezh.

FURIK, eus kanton Kastellin

Le Finistère, 15 a viz Here 1887
